

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی – درمانی تبریز

دانشکده پرستاری و مامائی تبریز

نام درس : اصول مراقبت های پرستاری نوزادان (۱)

کد درس: ۰۹

نیمسال دوم: ۹۵-۹۶

نوع واحد: نظری – کارآموزی

پیش نیاز: مقدمه ای بر پرستاری مراقبتهای ویژه نوزادان، آناتومی و فیزیولوژی نوزادان و فیزیوپاتولوژی نوزادان

نام مسئول درس: دکتر سوسن ولیزاده

اسامی سایر مدرسین: خانم ها اسدالهی، سید رسولی، لیلا ولیزاده، دکتر لیلا ولیزاده طبق جدول برنامه اعلامی

ترم و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری مراقبتهای ویژه نوزادان ترم ۲

روز و ساعت تشکیل کلاس: شنبهها ساعت ۲-۴

هدف کلی و توصیف درس: هدف این درس ایجاد توانایی در دانشجو برای شناخت اصول و مفاهیم مراقبت‌های معمول پیش از تولد و هنگام تولد از نوزادان، مراقبت‌های معمول از نوزاد و برقراری ارتباط مناسب با خانواده و شناسایی نوزاد در معرض خطر و درک آگاهی‌های لازم در زمینه‌ها و مشکلات مربوطه، آماده ساختن دانشجو برای فراهم آوردن و موقعیت‌های مناسب با توجه به نقش پرستار در مراقبت از نوزادان و خانواده‌های آنان از زمان تولد تا ترخیص می‌باشد.

اهداف جزئی درس (براساس سرفصل دروس):

- ۱- مراقبت‌های دوران بارداری بدون مشکل تعریف نموده و در مورد آن توضیح دهد.
- ۲- ارزیابی وضعیت جنین را توضیح دهد.
- ۳- برآورد سن بارداری را توضیح داده و بتواند برای کیس فرضی آنرا تخمین بزند.
- ۴- غربالگری در دوران بارداری شرح دهد.
- ۵- مراقبت‌های پیش از زایمان توضیح دهد.
- ۶- مراقبت‌های در حین بارداری توضیح دهد.
- ۷- مراقبت پس از زایمان توضیح دهد.
- ۸- ارزیابی سلامت جنین را شرح دهد.
- ۹- روند بارداری در معرض خطر توضیح دهد.

- ۱۰- مراقبت پس از زایمان با مشکل و در معرض خطر توضیح دهد.
- ۱۱- در مورد بیماری ها و مشکلات مادر در حین بارداری توضیح دهد.
- ۱۲- مسائل مرتبط و یا پیرامون زایمان و تولد نوزاد
- ۱۳- توضیح دهد.
- ۱۴- مراقبت‌های پرستاری در سوء مصرف مواد در دوران بارداری را توضیح دهد.
- ۱۵- تطابق با زندگی خارج رحمی توضیح دهد.
- ۱۶- ارزیابی نوزاد سالم و مرقت های رایج پس از تولد توضیح دهد.
- ۱۷- در مورد ارزیابی فیزیکی نوزاد را توضیح دهد.
- ۱۸- اصول احیاء نوزادان توضیح داده و بر روی مانکن نوزاد آنها را انجام دهد.
- ۱۹- اهمیت تثبیت نوزاد پس از احیا در بقا نوزاد و قبل از انتقال را شرح دهد.
- ۲۰- اصول انتقال نوزاد شرح دهد.

رئوس مطالب: (نظری ۱۷ ساعت – کارآموزی ۱۰۲ ساعت)

- ۱- مراقبت‌های دوران بارداری بدون مشکل
  - تعاریف
  - تغییرات فیزیولوژیک سیستم‌های بدن
  - مراقبت‌های پیش از زایمان در حین بارداری
  - ارزیابی وضعیت جنین
  - تخمین سن بارداری
  - غربالگری در دوران بارداری
  - نحوه ارزیابی دوران بارداری
  - روند بارداری و زایمان طبیعی
  - مراقبت پس از زایمان
- ۲- مراقبت‌های دوران بارداری در معرض خطر
  - مراقبت‌های پیش از زایمان در حین بارداری
  - ارزیابی سلامت جنین
  - روند بارداری در معرض خطر
  - مراقبت پس از زایمان با مشکل و در معرض خطر
- ۳- بیماری ها و مشکلات مادر در حین بارداری
  - دیابت ملیتوس
  - افزایش فشار خون
  - عفونت‌های داخل رحمی
  - سایر موارد
- ۴- مسائل مرتبط و یا پیرامون زایمان و تولد نوزاد
  - زایمان زودرس
  - جداشدن زودرس جفت و حفت سرراهی
  - زایمان با نمای غیرمعمول

- پرولاپس بند لاف
- آسیب های زایمان
- تجویز مسکن ها و داروهای هوشبری در زمان زایمان
- ۵- سوء مصرف مواد در دوران بارداری
- اهمیت توجه به مصرف مواد در بارداری
- نحوه برخورد با مادر معتاد
- داروهای مصرفی و اثرات حاصله
- غربالگری در دوران بارداری
- تولد و نحوه برخورد
- مراقبت های پرستاری
- شیردهی و مصرف مواد
- پیگیری و نکات اخلاقی
- ۶- تطابق با زندگی خارج رحمی
- آناتومی و فیزیولوژی
- تغییرات قلبی - عروقی ، تنفسی ، متابولیک
- مسائل و مشکلات خاص نوزاد در تطابق با زندگی خارج رحمی
- تشخیص نوزاد در معرض خطر
- ۷- ارزیابی نوزاد سالم و مرقت های رایج پس از تولد
- ارزیابی اولیه در اتاق زایمان
- تماس پوست به پوست و اولین تغذیه با شیر مادر
- مراقبت اولیه شامل ویتامین ک، پیشگیری چشمی، واکسیناسیون
- آگاهی و آموزش به والدین
- هم اتاقی مادر و نوزاد و تداوم شیردهی
- پیگیری های لازم پس از تولد نوزاد سالم
- اصول غربالگری دوره نوزادی
- ۸- ارزیابی فیزیکی
- تاریخچه پری ناتال
- ارزیاب بالینی نوزاد
- ارزیابی سن داخل رحمی در نوزاد ناس و کم وزن، نحوه استفاده از جداول بالا رد و ...
- ارزیابی معیارهای رشدی و تقسیم بندی رشد نوزاد
- ارزیابی واکنش های معمول عصبی نوزاد
- ۹- اصول احیاء نوزادان
- پیش بینی و آمادگی
- احیا گام به گام نوزاد براساس آخرین دستورالعمل
- نحوه برخورد با نوزاد با آسپیراسیون مکونیوم
- احیا نوزاد نارس
- احیا نوزاد در شرایط خاص
- تصمیم گیری و مسائل اخلاق
- عوارض و مراقبت های پس از احیا

۱۰- اصول تثبیت نوزادان

- اهمیت تثبیت نوزاد پس از احیا در بقا نوزاد و قبل از انتقال
- اهمیت مراقبت امن در تثبیت نوزاد
- توجه به اهمیت و نحوه تثبیت قند خون، درجه حرارت، کمک تنفسی، خونرسانی، ارزیابی آزمایشگاهی و مسائل عاطفی خانواده

۱۱- اصول انتقال نوزاد

- اهمیت انتقال امن
- اصول انتقال نوزاد
- روند انتقال
- ملزومات انتقال نوزاد
- مدیریت انتقال
- کنترل کیفیت
- تیم انتقال
- هماهنگی و اطلاع رسانی
- مراقبت های حین انتقال
- گزارش دهی و مستندسازی در روند انتقال

روش ارزشیابی دانشجوی:

آزمون کتبی میان دوره و پایان دوره و ارزیابی عملی

جدول برنامه زمانبندی تشکیل کلاس

جلسات	تاریخ	ساعت تشکیل و کلاس	موضوع	نام استاد	تکلیف دانشجوی
جلسه ۱	۹۵/۱۱/۱۶	۱۰-۱۲ کلاس ۱۱	معرفی درس و تعیین تکالیف	دکتر سوسن ولیزاده	
جلسه ۲	۹۵/۱۱/۲۳	۱۰-۱۲ کلاس ۱۱	مراقبت‌های دوران بارداری بدون مشکل و در معرض خطر	سید رسولی	
جلسه ۳	۹۵/۱۱/۲۳	۲-۴ کلاس ۵	بیماری‌ها و مشکلات مادر در حین بارداری	سید رسولی	
جلسه ۴	۹۵/۱۱/۳۰	۱۰-۱۲ کلاس ۱۱	مسائل مرتبط و یا پیرامون زایمان و تولد نوزاد سوء مصرف مواد در دوران بارداری	سید رسولی	بیب کارت دانشجوی ۱ و ۲ (خانم‌ها عزیز و زادمحمد)
جلسه ۵	۹۵/۱۲/۷		تطابق با زندگی خارج رحمی	دکتر سوسن ولیزاده	بیب کارت دانشجوی ۳ و ۴ (خانم سلطانی و ابراهیم پور)
جلسه ۶	۹۵/۱۲/۱۴		اصول انتقال نوزاد	دکتر سوسن ولیزاده	
جلسه ۷	۹۵/۱۲/۲۱		ارزیابی نوزاد سالم و مراقبت‌های رایج پس از تولد	خانم اسدالهی	بیب کارت دانشجوی ۵ و ۶ (خانم جلیلی و احمدی زاده)
جلسه ۸	۹۶/۱/۲۱		ارزیابی فیزیکی	خانم اسدالهی	
جلسه ۹	۹۶/۲/۲		اصول احیاء نوزادان	دکتر لیلا ولیزاده	شرکت در آزمون‌های هفتگی
جلسه	۹۶/۲/۹		اصول تثبیت نوزادان	دکتر لیلا ولیزاده	اصول احیاء نوزاد (کلید)

دانشجویان)				۱۰
------------	--	--	--	----

نحوه اداره کلاس : سخنرانی، بحث و گفتگو و به چالش کشاندن دانشجویان، بحث های گروهی ، طرح سئوالات برای کشاندن دانشجویان به تفکر انتقادی و تمرین در کلاس

تکالیف دانشجویان و نحوه ارزشیابی (جمع ۱۰۰٪):

- ۱- حضور مرتب در سر کلاس ۱۰٪
- ۲- ارائه یک تکلیف مشترک در خصوص نوزادان: ۵۰٪
- ۳- ارائه یک کارت خلاصه توسط هر دانشجو در جلسات مرتبط به عناوین ۱۰٪
- ۴- شرکت در امتحان پایان ترم از مبحث احیاء ۳۰٪

ب - کارآموزی: ۲ واحد (۱۰۲)

دانشجویان طبق اهداف مبانی واحد نظری را در محیط‌های کارآموزی به صورت عملی به کار می‌بندند. به علاوه مقوله‌های احیاء، تثبیت و انتقال نوزاد را در کارگاه‌های مربوطه عملاً آموزش می‌بینند.

توجه: لطفاً هر یک از عزیزان تکالیف انجام شده را با فونت ۱۴ Lotus ۲ به صورت تایپ شده در صفحه A۴ حداکثر تا پایان ترم با ذکر نام و نام خانوادگی دانشجو و تاریخ تحویل و ذکر شماره صفحات و رفرنس به آدرس زیر ارسال فرمایید.
Email: valizadehsousan۱۳@gmail.com

فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱- Verklan, M. Terese, and Marlene Walden. *Core curriculum for neonatal intensive care nursing*. Elsevier Health Sciences, ۲۰۱۴.
- ۲- Kenner, Carole, and Judy Wright Lott. *Comprehensive neonatal care: an interdisciplinary approach*. Elsevier Health Sciences, ۲۰۰۷.
- ۳- McGurk, Valerie. "Neonatal Care--A Textbook for Student Midwives and Nurses." *Nursing Standard* ۲۳,۲۰ (۲۰۰۹): ۳۰-۳۱.
- ۴- Williamson, Amanda, and Kendal Crozier, eds. *Neonatal Care: A Textbook for Student Midwives and Nurses*. Reflect Press, ۲۰۰۸.
- ۵- AAP. *Textbook of Neonatal Resuscitation*. American Academy of Pediatrics; Last Ed.
- ۶- درسنامه احیاء نوزاد آخرین ویرایش
- ۷- Karlen KA. *The STABLE Program*. The STABLE program pub., Last Ed.
- ۸- Wong DL, Wilson D, Ahmann E. *Whaley & Wong's Nursing Care of Infants and Children*. Mosby-Year Book, Last Ed.
- ۹- Wong DL. *Whaley & Wong's Essentials of Pediatric Nursing*. Mosby-Year Book, Last Ed